

RECTIFICATIE

PROVINCIAAL BLAD VAN LIMBURG 200 /

Gedeputeerde Staten van Limburg

Officiële naam regeling: Beleidsregels met betrekking tot reserves en voorzieningen structurele subsidierelaties

Citeertitel: Beleidsregels met betrekking tot reserves en voorzieningen structurele subsidierelaties

Naam ingetrokken regeling: n.v.t.

Besloten door: Gedeputeerde Staten

Onderwerp: Beleid voor het vormen dan wel wijzigen van reserves en voorzieningen

Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd: Algemene Subsidieverordening 2004

Datum inwerkingtreding: de dag na bekendmaking in het provinciaal blad

Looptijd regeling: onbeperkt

Verantwoordelijke afdeling: Vergunningen & Subsidies

Gedeputeerde Staten van Limburg,

maken ter voldoening aan het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht en de Provinciewet bekend dat zij in hun vergadering van 14 juli 2009 op grond van artikel 4:71 en artikel 4:72 Awb en artikel 24 en artikel 25, tweede lid van de Algemene subsidieverordening 2004 hebben vastgesteld:

Beleidsregels met betrekking tot reserves en voorzieningen structurele subsidierelaties

Artikel 1

Begripsbepalingen

- a. Egalisatiereserve: het verschil tussen het vastgestelde subsidie en de kosten van de activiteiten waarvoor subsidie werd verleend komt ten gunste of ten laste van de egalisatiereserve. De reserve wordt gevormd om tot een gelijkmatige verdeling van lasten te komen. De Egalisatiereserve wordt gevormd uit exploitatieoverschotten om eventuele toekomstige tekorten op te vangen.
- a. Bestemmingsreserve: een specifieke reserve, waaraan vooraf een bestemming is gegeven.
- b. Voorziening: tot het vreemd vermogen behorende financiële middelen, gevormd voor uitgaven met het oog op toekomstige risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per de balansdatum min of meer onzeker zijn en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaand aan die datum.
- c. Structurele subsidie: een per boekjaar verstrekte subsidie aan een rechtspersoon in de vorm van een exploitatiesubsidie.

Artikel 2

Toepassingsbereik

De beleidsregels met betrekking tot reserves en voorzieningen zijn van toepassing op alle structurele subsidierelaties, voor zover deze structurele subsidierelaties op dit punt niet zijn uitgezonderd in andere specifieke regelgeving.

Artikel 3

Egalisatiereserve

1. De egalisatiereserve wordt gevormd uit exploitatieoverschotten, die zijn toe te rekenen aan ontvangen provinciale subsidiemiddelen.
2. Indien de subsidieontvanger naast de provincie nog van derden subsidies ontvangt, dient de provinciale verantwoording binnen de totale jaarverantwoording duidelijk gescheiden zichtbaar te worden gemaakt, zodat duidelijk is welk deel van het exploitatietekort c.q. -overschot respectievelijk ten laste dan wel ten gunste van de provinciale egalisatiereserve is gebracht. Is deze gescheiden verantwoording aantoonbaar niet mogelijk dan zal het aandeel van de provincie in het totale exploitatieresultaat naar rato van de verleende subsidiebedragen worden bepaald.
3. De hoogte van de egalisatiereserve is maximaal 15% van het verstrekt provinciaal subsidiebedrag voor het betreffende boekjaar.
4. Overschrijding in enig jaar van het bij of krachtens deze beleidsregels vastgestelde maximale percentage van de ingestelde egalisatiereserve leidt tot een lagere vaststelling van de verleende subsidie.
5. Indien in enig jaar de activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet of slechts gedeeltelijk zijn uitgevoerd, kan het hieraan verbonden subsidiebedrag niet aan de egalisatiereserve worden toegevoegd en zal het worden teruggevorderd.
6. Het vijfde lid is niet van toepassing indien de instelling in enig jaar aan Gedeputeerde Staten toestemming verzoekt om de (deels) niet uitgevoerde activiteiten alsnog in het daarop volgend boekjaar uit te voeren.
7. Aanwending van de egalisatiereserve dient te geschieden overeenkomstig de doeleinden waarvoor de subsidie is verleend.
8. Indien een exploitatietekort leidt tot een negatieve stand van de egalisatiereserve, dan dient uit de toelichting van de jaarverantwoording te blijken op welke wijze dit tekort wordt ingelopen.
9. Bij gehele of gedeeltelijke beëindiging van de gesubsidieerde activiteiten, bij intrekking van de subsidieverlening of -vaststelling of beëindiging van de subsidie en bij ontbinding van de rechtspersoon die de subsidie ontving wordt de met provinciale middelen gevormde egalisatiereserve teruggevorderd.

Artikel 4

Bestemmingsreserve

1. Het vormen en verhogen van een bestemmingsreserve vanuit provinciale subsidiemiddelen is uitsluitend toegestaan wanneer de gesubsidieerde instelling:
 - a. een positief jaarresultaat heeft, mits niet veroorzaakt door het niet of slechts gedeeltelijk uitvoeren van activiteiten waarvoor subsidie is verleend;
 - b. een positieve stand van de egalisatiereserve heeft;
 - c. voor het einde van het jaar waarvoor de subsidie is verleend schriftelijk toestemming aan Gedeputeerde Staten heeft gevraagd en daarvoor instemming heeft verkregen.
2. Voor de wijziging van de bestemming waarvoor de reserve oorspronkelijk was bedoeld, dient vóór het einde van het desbetreffende boekjaar schriftelijk toestemming aan Gedeputeerde Staten te worden gevraagd en daarvoor instemming te zijn verkregen.
3. Voor onttrekkingen aan de bestemmingsreserve overeenkomstig het doel waarvoor de bestemmingsreserve is aangelegd, is geen toestemming nodig van Gedeputeerde Staten.

4. De instelling die toestemming vraagt aan Gedeputeerde Staten voor de vorming, verhoging of wijziging van de bestemmingsreserve is verplicht een plan of onderbouwing te overleggen, waarin tenminste is opgenomen:
 - a. een toelichting op de bestemming, de maximale gewenste omvang van de reserve en een bestedingsplan met bijbehorend (meerjarig) tijdpad;
 - b. de relatie tussen de te vormen reserve en de provinciale subsidiedoelinden;
 - c. de omvang van de egaliseringsreserve en het totale eigen vermogen van de instelling op het moment van aanvraag.
5. Gedeputeerde Staten kunnen aanvullende gegevens opvragen die nodig zijn om zich een juist oordeel te vormen.
6. Bij gehele of gedeeltelijke beëindiging van de gesubsidieerde activiteiten, bij intrekking van de subsidieverlening of -vaststelling of beëindiging van de subsidie en bij ontbinding van de rechtspersoon die de subsidie ontving wordt de met provinciale middelen gevormde bestemmingsreserve teruggevorderd.

Artikel 5

Voorzieningen

1. De gesubsidieerde instelling mag een voorziening treffen voor uitgaven waarvoor een in rechte afdwingbare of een feitelijke verplichting bestaat.
2. De hoogte van de voorziening staat in een redelijke relatie tot het specifieke doel waarvoor deze is ingesteld en heeft een directe relatie met het risico en/of met de toekomstige verplichting.
3. Gedeputeerde Staten kunnen aanvullende gegevens opvragen die nodig zijn om zich een juist oordeel te kunnen vormen.

Artikel 6

Overgangsbepaling

Met subsidieontvangers die voor de inwerkingtreding van deze beleidsregel een egaliseringsreserve hebben opgebouwd die hoger is dan het in deze beleidsregel opgenomen maximale percentage, zullen gedurende een nader te bepalen periode afspraken worden gemaakt op welke wijze de stand van de reserve binnen deze vastgestelde norm dient te worden teruggebracht.

Artikel 7

Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na dagtekening van het provinciaal blad waarin zij worden bekendgemaakt
2. Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als "Beleidsregels met betrekking tot reserves en voorzieningen structurele subsidierelaties".

Toelichting

Algemeen

In het kader van het project "herijking subsidiërelaties" wenst de provincie op meer afstand van de door haar gesubsidieerde organisaties te opereren. Deze herijkingsgedachte houdt ook in dat de instellingen méér eigen verantwoordelijkheid krijgen over hun eigen financiële huishouding en bij het besteden van de middelen. De "Beleidsregels met betrekking tot reserves en voorzieningen voor structurele subsidiërelaties" zijn bedoeld om de kaders aan te geven, waarbinnen instellingen vermogen kunnen vormen vanuit beschikbaar gestelde provinciale subsidiemiddelen. Daarnaast zijn deze beleidsregels ook bedoeld om duidelijkheid, helderheid en uniformiteit te verschaffen voor alle structurele subsidieontvangers, alsook voor de provincie.

Anderzijds moet worden voorkomen dat instellingen de gelegenheid wordt geboden om gemeenschapsmiddelen te gaan gebruiken voor overmatige reservevorming. Reservevorming door subsidieontvangers is dus tot op zekere hoogte wenselijk, doch niet onbeperkt. Deze beleidsregels bieden de mogelijkheden en beperkingen van reserve- en voorzieningenvorming voor structurele subsidiërelaties.

In de beleidsregels worden criteria gesteld waaraan dient te worden voldaan voor de vorming van:

- een egaliseringsreserve voor de opvang van mogelijke toekomstige tekorten;
- bestemmingsreserves ten behoeve van een specifiek doel;
- voorzieningen met het oog op toekomstige verplichtingen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1, lid d; Artikel 2; Artikel 3, lid 9; Artikel 4, lid 6

De beleidsregels met betrekking tot reserves en voorzieningen zijn in principe van toepassing op alle structurele subsidiërelaties, voor zover voor deze structurele subsidiërelaties geen andere specifieke regelgeving van toepassing is op dit punt. Bijvoorbeeld voor de jeugdzorginstellingen zijn andere regels van toepassing, die zijn vastgelegd in aparte subsidieverordeningen.

De regels zijn wel van toepassing op de instellingen behorende tot de maatschappelijke organisaties en de cultuurplaninstellingen. Deze instellingen worden telkens opnieuw voor een periode van 4 jaren erkend. Indien instellingen later niet meer aan de voorwaarden voor erkenning voldoen dan gelden voor de uit provinciale middelen gevormde egaliseringsreserve en bestemmingsreserves de bepalingen van artikel 19 van de Algemene subsidieverordening 2004:

De subsidieontvanger is ter zake van vermogensvorming tegenover de provincie vergoedingsplichtig, indien:

- a. de gesubsidieerde activiteiten geheel of gedeeltelijk worden beëindigd;
- b. de subsidieverlening of de subsidievaststelling wordt ingetrokken of de subsidie wordt beëindigd, of
- c. de rechtspersoon die de subsidie ontving wordt ontbonden.

De vergoeding wordt vastgesteld binnen een jaar nadat Gedeputeerde Staten op de hoogte zijn gekomen of konden zijn van de gebeurtenis die het recht op vergoeding deed ontstaan, doch in ieder geval binnen vijf jaren na de bekendmaking van de laatste beschikking tot subsidievaststelling

Artikel 3, lid 2

De provincie maakt onderscheid tussen de volgende twee situaties:

1. Gescheiden verantwoording per subsidiënt: In dit geval zal duidelijk zijn welk gedeelte van het voordelig exploitatieresultaat aan de provincie is toe te rekenen. Deze situatie dient als uitgangspunt.

De subsidiënt zal moeten aantonen, waarom een gescheiden verantwoording per subsidiënt niet mogelijk is.

Voorbeeld

Provincie verstrekt jaarlijks subsidie van € 100.000,00 in het tekort voor activiteit 1 aan instelling A. Ministerie X verstrekt jaarlijks subsidiebedrag van € 75.000,00 in het tekort voor activiteit 2 aan dezelfde instelling.

De stand van de provinciale egalisereserve bedraagt voor aanvang van het boekjaar € 5.000,00.

Uit de jaarverantwoording van deze instelling blijkt een exploitatieoverschot van € 10.000,00 te bestaan. Uit de gescheiden verantwoording blijkt dat dit overschot voortkomt uit een positief resultaat van de provinciale activiteit ad € 15.000,00. Daartegenover staat een tekort ad € 5.000,00 op de uitvoering van de rijksactiviteit.

Door het overschot van € 15.000,00 aan de provinciale egalisereserve toe te voegen wordt de maximale toegestane hoogte (15% van het verleende subsidiebedrag van € 100.000,00) overschreden met een bedrag van € 5.000,00. De provinciale subsidie zal door deze overschrijding dan ook lager worden vastgesteld, namelijk op € 95.000,00. De stand van de provinciale egalisereserve, die aan het einde van het boekjaar € 15.000,00 bedraagt, ligt hierdoor binnen de toegestane norm.

2. Indien een gescheiden verantwoording van de meerdere subsidiestromen niet mogelijk is en dit ook als zodanig is aangetoond, dan zal het aandeel van de provincie in het exploitatieresultaat naar rato van de verstrekte subsidiebedragen worden bepaald.

Voorbeeld

Instelling B ontvangt de volgende bedragen in het tekort voor de uitvoering van activiteit 3:
provinciale subsidie van € 200.000,00;
gemeentelijke subsidie van € 100.000,00;
rijkssubsidie van € 100.000,00.

Instelling B geeft aan dat de 3 subsidiestromen allen in het tekort van dezelfde activiteit worden verleend en dat zij niet is staat is om een deexploitatie per afzonderlijke subsidiënt aan te leveren. De stand van de provinciale egalisereserve bedraagt voor aanvang het boekjaar € 5.000,00.

Uit de jaarverantwoording van instelling B blijkt een exploitatieoverschot van € 40.000,00.

Rekening houdend met het naar rato toerekenen, is het provinciaal aandeel in dit overschot 50%. Een bedrag van € 20.000,00 zal aan de provinciale egalisereserve worden toegevoegd, zodat de stand van deze reserve aan het einde van het boekjaar € 25.000,00 bedraagt.

Artikel 3, lid 7

Door de egalisereserve aan te wenden overeenkomstig de gestelde subsidiedoelinden kan door de belastingdienst geen winststreven worden geconstateerd. Hiermee wordt voorkomen dat de subsidieontvanger voor de gesubsidieerde activiteiten vennootschapsbelastingplichtig is.

Concreet betekent dit dat de aanwending van de egalisereserve zich beperkt tot opvang van tekorten op de door de provincie gesubsidieerde activiteiten.

Artikel 4, lid 1 én lid 2

Bij bestemmingsreserves gaat het om eigen vermogen van de instelling. Het bestuur van een instelling kan besluiten om tot een wijziging van de bestedingsrichting, vorming of verhoging van een bestemmingsreserve over te gaan voor het verwezenlijken van beleidsdoelen.

De provincie legt via deze regeling de verplichting op aan de instelling om vóór afloop van het jaar, waarvoor subsidie is verleend, hiervoor toestemming te vragen en daarvoor te verkrijgen van Gedeputeerde Staten.

Het vóór afloop van het boekjaar toestemming vragen kan bijvoorbeeld via de in te dienen begroting, tussenrapportages of een separate aanvraag. Dit kan in ieder geval niet achteraf bij de aanvraag tot vaststelling van de subsidie.

Artikel 4, lid 4

Aan de hand van de aangeleverde onderbouwingen van de te vormen bestemmingsreserve, eventueel aanvullend opgevraagde informatie en het verleende subsidiebedrag in desbetreffend boekjaar wordt een oordeel gevormd door Gedeputeerde Staten. Hierbij kan ook de omvang van het totale eigen vermogen van de instelling een rol spelen.

Artikel 4 en 5: Bestemmingsreserves versus voorzieningen.

Voor zowel bestemmingsreserves als voorzieningen dient de omvang in overeenstemming te zijn met het doel waarvoor ze zijn gevormd. Bij de vorming van voorzieningen is echter vereist dat de hoogte van de voorziening een directe relatie heeft met risico en/of met de toekomstige verplichting. Andere verschillen: de vorming van voorzieningen vindt – in tegenstelling tot bestemmingsreserves - vóór resultaatbestemming plaats (vorming ten laste van resultaat) en behoort tot het vreemd vermogen. Bestedingen voorzieningen worden rechtstreeks ten laste van voorzieningen gebracht (dus bestedingen via balans). Bestedingen bestemmingsreserves worden daarentegen rechtstreeks ten laste van de exploitatierekening gebracht.

Bij de vorming van bijvoorbeeld een onderhoudsvoorziening, ligt de besteding van middelen min of meer vast (toekomstige uitgaven, tekorten, verplichtingen, risico's), omdat de toekomstige lasten onvermijdelijk zijn en de risico's reëel zijn ingeschat. De voorziening kan enkel aangewend worden voor toekomstig onderhoud. Indien in een bepaald jaar groot onderhoudswerkzaamheden in werkelijkheid lager uitvallen dan geraamd, dan valt de voorziening vrij ten gunste van het resultaat.

Een voorbeeld van een bestemmingsreserve is een reservering van middelen door het bestuur ten behoeve van een toekomstig te verkrijgen ISO - certificaat. Een jaar later besluit het bestuur van de instelling, door gewijzigde inzichten, de bestemming van dit toekomstig traject toch te laten vervallen. Het bestuur van de instelling is hiertoe altijd bevoegd. De vrijvallende bestemmingsreserve valt in dat jaar vrij ten gunste van de egalisereserve.

Artikel 5, lid 1 en 2:

De instellingsaccountant dient jaarlijks de onderliggende verplichtingen in relatie tot de hoogte van de voorziening te toetsen. In de toelichting van de jaarrekening moet de aard van de verplichting worden toegelicht.

Artikel 6:

Voor de meeste subsidieontvangers is reserve- en voorzieningenvorming uit provinciale subsidiemiddelen niet nieuw. De mogelijk aanwezige reserve die is gevormd uit exploitatieoverschotten provinciale subsidiemiddelen in voorgaande boekjaren, zal na inwerkingtreding van de beleidsregels worden aangemerkt als egalisereserve. Voor deze bestaande reserve geldt ook dat de hoogte maximaal 15% van de toegekende provinciale subsidie dient te bedragen. Subsidieontvangers die momenteel een egalisereserve hebben opgebouwd die hoger is dan dit maximale toegestane percentage, zullen wellicht niet in staat zijn om de egalisereserve voor het einde van dit jaar binnen deze gestelde norm te brengen (zichtbaar in de jaarverantwoording 2009).

Bij overschrijding van de maximumgrens in een bestaande situatie zal het meerdere niet worden teruggevorderd gedurende een nader af te spreken overgangperiode. Met desbetreffende instellingen worden maatwerkafspraken gemaakt op welke wijze de stand van de reserve binnen deze vastgestelde norm dient te worden teruggebracht

In het verleden gevormde bestemmingsreserves en voorzieningen blijven ook na de inwerkingtreding van de beleidsregels ongewijzigd van kracht. Voor de bestemmingsreserves en voorzieningen zijn geen overgangsbepalingen opgenomen. Dit houdt ook in dat voor eventueel dit jaar te vormen, te wijzigen of te verhogen bestemmingsreserves voor het einde van het jaar 2009 schriftelijk toestemming aan Gedeputeerde Staten dient te zijn gevraagd en daarvoor te zijn verkregen.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
dhr. L.J.P.M. Frissen, voorzitter

drs. F.J. Offerein, wnd. secretaris

Uitgegeven, 23 juli 2009
De wnd. Secretaris,

drs. F.J. Offerein